

Guia docent 2059826 - EVG – Ètica, valors i gènere

Unitat responsable: Universitat Politècnica de Catalunya

Última modificació: 08/05/2023

Unitat que imparteix: 205 - ESEIAAT - Escola Superior d'Enginyeries Industrial i Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa - UPC - Campus de Terrassa

Titulació: Diploma Sènior Universitari en Ciència, Tecnologia i Societat

Curs: 2023 - 2024

Crèdits: 5.0

Idiomes: Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: Jordi Casampera (coordinador)(jordicas@yahoo.com)

Altres: Marta Palacín
Teresa Hoogeveen
Rosa Garcia

COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA

Desenvolupar la reflexió crítica sobre temes ètics.

Adquirir hàbits de lectura de textos ètics.

Practicar el diàleg ètic a l'aula.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

A l'Atenes del segle V a.C., Sòcrates exhortava la gent a examinar la pròpia vida per saber si aquesta era realment digna de ser viscuda. Per fer això, Sòcrates va ser declarat culpable dels càrrecs d'impietat i de corrupció del jovent i fou condemnat a mort. Aquest fet és el tret de sortida d'una tradició ètica que arriba fins a nosaltres. El curs que proposem parteix d'aquesta voluntat socràtica de plantejar-nos preguntes sense reserves, tot establint un diàleg valent i profund amb els altres, amb la intenció d'ajudar-nos a aclarir, en la mesura del possible, la nostra situació actual en el món del segle XXI. Amb aquest objectiu, en primer lloc, s'oferirà una aproximació històrica a les grans qüestions de l'ètica que segueixen sent pertinents avui, incloent les contribucions de dones que malauradament no sempre hi han estat presents. En segon lloc, abordarem qüestions pròpies de la nostra contemporaneïtat i en proposarem una anàlisi crítica amb aportacions d'autores i autors actuals. Finalment, dedicarem un tercer bloc específic a la qüestió de gènere en tant que temàtica central en el món d'avui.

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

1. Grans qüestions de la història de l'ètica

- 1.1. El naixement de l'ètica. Vida i mort de Sòcrates
- 1.2. Relativisme i universalisme. Protàgoras, Plató, Aristòtil
- 1.3. Safo, Aspàsia, Hipàrquia i Hipàcia. Dones i reflexió ètica al món grec
- 1.4. L'hedonisme grec i romà. Epicur, Lucreci
- 1.5. L'estoïcisme romà. Sèneca, Epictet, Marc Aureli
- 1.6. Filòsofes medievals i renaixentistes. Les propostes d'Anna Comnè, Hildegarda de Bingen i Cristina de Pizan
- 1.7. Debats moderns sobre el fonament de l'acció moral. David Hume, Immanuel Kant, John S. Mill i Harriet Taylor
- 1.8. El crepuscle dels valors. Friedrich Nietzsche

2. Reptes per a la reflexió ètica contemporània

- 2.1. Tècnica, tecnologia i tecnocràcia. La noció de responsabilitat en Jan Patočka i Hans Jonas
- 2.2. Posthumanisme i subjectivitats nòmades de Rosi Braidotti
- 2.3. Ciutadania, drets humans i cosmopolitisme. Hannah Arendt i Martha Nussbaum
- 2.4. [Tema a concretar a càrrec de Rosa Garcia]

3. Feminisme i gènere

- 3.1. El moviment sufragista. Sojourner Truth i Mary Wollstonecraft
- 3.2. Feminisme insurreccional. Françoise Collin i *Les Cahiers du Grif*
- 3.3. Gènere, interseccionalitat i transfeminisme. Teresa de Lauretis, Audre Lorde i Emi Koyama

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Es consideren aprovats els alumnes que assisteixin al 80% de les classes (5 punts).

Per a la resta de qualificació es proposa un treball escrit de temàtica lliure relacionat amb el curs.

BIBLIOGRAFIA

- ALCOBERRO, Ramon. *Ètiques per a un món complex*
ARENDR, Hannah. *La condició humana*
ARISTÒTIL. *Ètica nicomaquea*
CAMPS, Victòria. *Breve historia de la ètica*
DE MENAGE, Gilles. *Historia de las mujeres filósofas.*
DE PIZAN, Cristina. *La ciutat de les dames.*
EPICUR. *Carta a Meneceu*
GALÍ, Alexandre. *El món moral*
HUME, David. *Tractat de la naturalesa humana*
JONAS, Hans. *El principi de responsabilitat*
KANT, Immanuel. *Fonamentació de la metafísica dels costums*
NIETZSCHE, Friedrich. *Més enllà del bé i del mal*
PLATÓ. *Defensa de Sòcrates*
RABASSÓ, Georgina. *L'univers vivent d'Hildegarda de Bingen. Perspectives filosòfiques.*
SARA MIRAS, Núria. *Filòsofes de la contemporaneïtat*
SÈNECA. *Lletres a Lucili*
STUART MILL, John. *Sobre la felicitat*
TAYLOR, Harriet. *L'emancipació de les dones*
WEIL, Simone. *L'arrelament*
WOLLSTONECRAFT, Mary. *Vindicació dels drets de la dona*
NUSSBAUM, Martha. *La tradició cosmopolita. Un noble e imperfecto ideal*
BIRULÉS, Fina; ARENDR, Hannah. *El món en joc*